

ΕΥΝΟΨΙΣ *4p. 21*

ΤΗΣ

ΓΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η

ΜΑΘΗΜΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β'

ΥΠΟ

Α. ΚΟΡΑΗ

Ἐπιδιορθωθείσα ὑπὸ Ι. Π. Κ.

« Πλανῶσθε μὴ εἰδόντες τὰς Γραφάς. »
« ΜΑΤΘ. 23. Οἱ πατέρες, τὰ τέ-
« ννα ὑμῶν... ἐπιτρέψατε ἐν παιδείᾳ καὶ
« νοουθεσίᾳ Κυρίου. »

ΦΘΕΣ. 5' 4.

ΕΝ ΣΥΡΩ

Ἐκδότης Γ. Π. ΜΕΜΟΣ

1892

BIBLIΟΦΙΛΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

1934/4877

Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς τοὺς Δημοδιδασκάλους τῶν δημοτικῶν Σχολείων.

Ἡ Σύνοψις τῆς Ἱερᾶς ταύτης ἱστορίας ἐτυπώθη ἡμέτερον ἔτος ἐν τῇ Κατήχησιν τοῦ Πλάτωνος, Μητροπολίτου Μόσχας, ὑπὸ τοῦ μεταφράσαντος αὐτὴν σοφοῦ γερμανοῦ Κοραῆ, τὸν ὁποῖον τιμᾶ καὶ ποθεῖ ἡ Ἑλλάς. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐγένετο τότε πρὸς χρῆσιν τῶν κοινῶν σχολείων τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους κατατρυχομένου ὑπὸ τὸν ζυγὸν καὶ τῶρα δὲ μετατυπούμενον διορίζεται πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἀνεργειομένων καὶ προστατενομένων, θεία συνάρσει, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος αὐτονόμου.

Τὸ βιβλίον περιέχον 9 Κεφάλαια, διαλαμβάνει ἐν συνόψει περὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰ ἕξι πρῶτα, καὶ περὶ τῆς Νέας εἰς τὰ τρία ἐπόμενα. Οἱ δὲ μαθηταί, οἱ διοριζόμενοι νὰ σπουδάσωσι τὸ μάθημα τοῦτο εἰς τὸν Ὅδηγόν τῆς μεθόδου, εἶναι οἱ τῆς ε. ζ. καὶ ζ. κλάσεως ὥστε ἀναλογοῦσι τρία κεφάλαια εἰς ἐκάστην. Ἄν τὰ κεφάλαια φανῶσι μικρὰ, ὁ διδάσκαλος ἐμπορεῖ νὰ διδῇ ὅλα τὰ περὶ τῆς Νέας Διαθήκης, ἢ τὰ δύο κἂν τελευταῖα, εἰς τοὺς τοῦ πρώτου τμήματος τῆς ὀγδόης κλάσεως, ὅντας πλέον προβεβηκότας εἰς ἡλικίαν καὶ μάθησιν. Τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν θέλουρ ἀρχίσει οἱ προβιβασμένοι εἰς τὸ β. τμήμα τῆς ὀγδόης.

Εἶναι δὲ καλὸν οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐξηγῶσι κατὰ Σάββατον, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰς ἐπήκοον ὄλων τῶν μαθητῶν τὴν σειρὰν τῆς Ἱστορίας ταύτης, προμελετώσας οἱ τοὶ ἄλλοι ἐκτερεστέρας, ἥτις θέλει τυπωθῆ πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων.

Ἐν Αἰγίνῃ, τῇ 1 Αὐγούστου 1830.

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΙΕΡΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περιέχον τὸν ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τοῦ Κατα-
κλυσμοῦ καιρὸν.

1. ΕΡΩΤΗΣΙΣ. Τίς ἔκτισε τὸν
κόσμον;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. Ὁ Θεὸς ἔ-
κτισε τὸν κόσμον, καὶ ὅλα ὅσα
εὐρίσκονται εἰς τὸν κόσμον
διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς λέγεται ποιη-
τὴς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς,
καὶ ὄλων τῶν πραγμάτων.

2. Ἐρ. Πότε ἐκτίσθη ὁ Κόσμος;

Ἀπ. Ὁ κόσμος ἐκτίσθη πέν-

τε χιλιάδας καὶ πεντακοσίους
ἑπτὰ χρόνους προτοῦ νὰ γεν-
νηθῆ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς.

3. Ἐρ. Ἀπὸ τί καὶ πῶς ἔκτισε
ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον;

Ἀπ. Ἀπὸ τὸ μηδὲν ἔκτισεν
ὁ Θεὸς τὸν κόσμον εἰς ἕξ ἡ-
μέρας μὲ μόνον τὸν λόγον αὐ-
τοῦ (*).

(*) Γεν. Κ. Α΄. — Αἱ ἐρωτήσεις
αὗται νὰ ἀντιστρέφονται ὑπὸ τοῦ
ὀνόματος καὶ νὰ διαθέτονται εἰς
ἄλλην τάξιν, ὅταν παραδίδονται οἱ
ἀριθμοὶ τὸ δεύτερον τὴν Ἱεράν Ἱ-
στορίαν καὶ σπουδάζωσιν αὐτὴν κατ’

οἶκον, καθὼς διετάχθη εἰς τὸν Παι-
δαγωγόν· οἶον, ὁ οὐρανὸς, τὰ ἄστρα
ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, ἡ γῆ κτλ. Ἴ
λέγονται ὅλα ὁμοῦ; — Κόσμος. —
Τίς ἔκτισεν αὐτὸν τὸν κόσμον; —
Ὁ Θεός. — Ἀπὸ τί καὶ πῶς τὸν ἔ-

4. Ἐρ. Τίς ἦτον ὁ πρῶτος ἄνθρωπος;

Ἄπ. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἦτον ὁ Ἀδάμ.

5. Ἐρ. Τίς ἔποίησεν τὸν ἔπλασεν;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν Ἀδάμ ἀπὸ τῆν γῆν.

6. Ἐρ. Εἰς ποίαν κατάστασιν ἐπλάσθη ὁ Ἀδάμ;

Ἄπ. Ὁ Ἀδάμ ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ, καὶ ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν δεσποτείαν ἐπάνω εἰς τὰ ζῶα.

7. Ἐρ. Κατὰ τί ἦτον ὁμοιος ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν Θεόν;

Ἄπ. Ὁ Ἀνθρωπος ἦτον ὁ-

μοιος μὲ τὸν Θεόν κατὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς φύσεως, τὴν ὁποίαν εἶχε δώσει εἰς αὐτὸν ὁ Θεός, καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν καὶ ἀγιότητα.

8. Ἐρ. Κατὰ τί φαίνεται ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως;

Ἄπ. Καθ' ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε μόνον σῶμα εἰς τὸν ἄνθρωπον, καθὼς καὶ εἰς τὰ ζῶα, ἀλλὰ τὸν ἐστόλισε μὲ λόγον καὶ νοῦν, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ψυχὴν πνευματικὴν καὶ ἀθάνατον, διὰ τῆς ὁποίας δύναται νὰ γνωρίσῃ τὸν Δημιουργόν του.

κτισεν; — Ἀπὸ τὸ μηδὲν καὶ μὲ μόνον τὸν λόγον του. — Διὰ τοῦτο πῶς λέγεται ὁ Θεός; — Κτίστης καὶ Δημιουργὸς τοῦ παντός. — Εἰς πόσας ἡμέρας ἔκτισεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον; — Εἰς ἕξ. — Καὶ τὸν ἄνθρωπον τίς ὄν ἔπλασεν; — Ὁ Θεός. — Καὶ ἀπὸ τί τὸν ἔπλασεν; — Ἀπὸ χῶμα. — Μόνον τὸ σῶμα ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἢ καὶ ἄλλο τι; — ἔχει καὶ ψυχὴν ἀθάνατον. — Πῶς ὠνομάζετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος; — Ἀδάμ. — Μόνον τὸν Ἀδάμ ἔπλασεν ὁ Θεός; — Ὁχι, ἀλλὰ ἔτι τὴν Εὐάν τὴν γυναῖκά τε κτλ. Ἀροῦ διελέθωσιν οὕτως ὅλον τὸ προκει-

μενον μάθημα ἐρωτώμενοι, κατόπιν ἐρωτῶνται νὰ ἐκθέσωσι τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀδάμ ἔτι τῆς Εὐας, ὑπὸ τίνος ἔτι πῶς ἐπλάσθησαν, ποῦ ἐτέθησαν, ἔτι ἔπραξαν. Τοιαῦτα ἐκθέσεις, ἂν δὲν τὸ συγχωρῆ τότε ἡ ὦρα, ἐμποροῦν νὰ γίνωνται εἰς τὸ μάθημα τῆς ἐκθέσεως τῶν ἰδεῶν. Οἱ μαθηταὶ ἐκθέτουσι τότε προφορικῶς, καθὼς καὶ γραπτῶς τὰ τοιαῦτα μαθήματα, καθὼς καὶ τὴν ἡθικὴν ἐφαρμογὴν των, ἀναλόγως τῶν δυνάμεων των, ἐρωτώμενοι, ὅπως εἶναι διατεταγμένον εἰς τὸ περὶ ἐκθέσεως τῶν ἰδεῶν μάθημα.

9. Ἐρ. Πού ἐτέθη ὁ Ἀδάμ ἀφοῦ ἐκλάσθη;

Ἄπ. Ὁ Ἀδάμ ἐτέθη εἰς τὸν κήπον τῆς Ἐδέμ ὀμοῦ μὲ τὴν Εὐάν τὴν γυναῖκά του.

10. Ἐρ. Πού εὔρηκε τὴν Εὐάν;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς εἶχε πλάσει καὶ αὐτὴν ἀπὸ μίαν πλευρὰν τοῦ Ἀδάμ.

11. Ἐρ. Ἦτο τότε ἀμαρτωλὸς ὁ Ἀδάμ;

Ἄπ. Ὁχι, ὁ Ἀδάμ ἦτον ἀθῶος· καὶ ἤθελε ζῆσει διὰ πάντοcs εὐδαίμων, ἂν δὲν παρήκουε τοῦ Θεοῦ.

12. Ἐρ. Ποῖον ἦτο τὸ ἀμάρτημα τοῦ Ἀδάμ;

Ἄπ. Ὁ Ἀδάμ ἠμάρτησε, διότι παρακούων τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ, ἔφαγε τὸν καρπὸν ἐκείνου τοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο «ξύλον τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν».

13. Ἐρ. Ποῖος παρεκίνησε τὸν Ἀδάμ νὰ παραβῆ τὴν προσταγὴν τοῦ Θεοῦ;

Ἄπ. Εὐά ἡ γυνὴ του, ἡ ὁποία ἐπλανήθη ἀπὸ τὸν ὄφιν, ἤγουν τὸν διάβολον.

14. Ἐρ. Ποία ἐστάθη ἡ παιδεία τῆς ἀμαρτίας τοῦ Ἀδάμ;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἐπαίδευσε τὸν Ἀδάμ μὲ τοῦτο, ὑποβαλὼν αὐτὸν δηλαδὴ εἰς τὰς δυστυχίας τῆς παρούσης ζωῆς καὶ εἰς τὸν θάνατον.

15. Ἐρ. Τί κακὸν ἐπροξένησεν ἡ ἀμαρτία τοῦ Ἀδάμ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ;

Ἄπ. Διὰ τὰς ἀμαρτίας τοῦ Ἀδάμ κατεσάθησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀμαρτωλοὶ καὶ θνητοί.

16. Ἐρ. Τί ὑπεσχέθη ὁ Θεὸς ἀφοῦ ἠμάρτησεν ὁ Ἀδάμ;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη ὅτι τὸ σπέρμα τῆς γυναικὸς ἐμελλε νὰ συντρίψῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφεω¹.

17. Ἐρ. Τί ἐσήμαινεν αὐτὴ ἡ ὑπόσχεσις;

Ἄπ. Αὐτὴ ἐσήμαινεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς (ὅστις ἐμελλε νὰ γεννηθῆ ἐκ Παρθένου) ἐμελλε νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ διαβόλου, ἤγουν τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

18. Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει ἡ Γραφή διὰ τὴν ζωὴν τῶν πρώτων ἀνθρώπων;

Ἄπ. Ἡ Γραμὴ μᾶς διδάσκει,

¹ Γεν. Γ'. 15.

ἵτι οἱ ἄνθρωποι ἔζων τότε πολ-
 ῶς περισσότερον καιρὸν, ἅφ'
 ἵτι ζῶσι τὴν σήμερον¹.

19. Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσω-
 εν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ἀπογόνων
 τοῦ Ἀδάμ;

Ἀπ. Πρέπει νὰ σημειώσω-
 μεν, ὅτι ἡ ἁμαρτία ἤρχισε νὰ
 βασιλεύῃ εὐθὺς μετὰ τὴν ὀη-
 μιουργίαν.

20. Ἐρ. Τί παράδειγμα ἔχομεν
 τούτου;

Ἀπ. Ἐχομεν τὸ παράδειγ-
 μα τοῦ Κάϊν, υἱοῦ τοῦ Ἀδάμ.

21. Ἐρ. Ὅποιαν ἁμαρτίαν ἔκαμεν
 ὁ Κάϊν;

Ἀπ. Ὁ Κάϊν ἐφόνευσε διὰ
 φθόνον Ἄβελ τὸν ἀδελφόν του
 καὶ ἐγέννησεν ἀσεβεῖς ἀπο-
 γόνους.

22. Ἐρ. Ποῖον υἶδν ἔδωκεν εἰς τὸν
 Ἀδάμ ὁ Θεὸς, ἀφοῦ ἐφονεύθη ὁ Ἄβελ;

Ἀπ. Ἐδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν
 Σὴθ² ἀπὸ δὲ τὴν γενεάν αὐ-
 τοῦ ἔλατρεύθη ὁ Θεὸς μερικὸν
 καιρὸν.

23. Ἐρ. Ποῖος ἐφάνη ὁ δυνασφό-
 τερὸς ἀπὸ τοὺς Πατριάρχας ἀπογό-
 νους τοῦ Σὴθ;

Ἀπ. Ὁ Ἐνώχ, διὰ τὸν ὁ-

ποῖον ἡ Γραφή λέγει, ὅτι ἦ-
 τον ἅγιος ἄνθρωπος, ὅτι περι-
 επάτησε μὲ τὸν Θεόν³ καὶ ὅτε
 δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ τὸν ἀνέ-
 λαβεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν κόσμον.

24. Ἐρ. Διατί ἀνελήθη τοιοῦτο-
 τρόπως ὁ Ἐνώχ;

Ἀπ. Ὁ Ἐνώχ ἀνελήθη διὰ
 τὴν εὐσεβείαν του, καὶ διὰ νὰ
 μάθωσιν ἐκείνου τοῦ καιροῦ οἱ
 ἄνθρωποι ὅτι εἶναι ἀμοιβαί διὰ
 τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους μετὰ
 τὴν παροῦσαν ζωὴν.

25. Ἐρ. Τί συνέθη εἰς τοὺς ἀπο-
 γόνους τοῦ Σὴθ μετὰ καιρὸν;

Ἀπ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴθ
 διεφθάρησαν, διότι ἐσυγγένευ-
 σαν μὲ τοὺς ἀσεβεῖς ἀπογόνους
 τοῦ Κάϊν².

26. Τί συνέθη ἐκ τούτου;

Ἀπ. Ἡ Γῆ ἐγεμίσθη ἀπὸ κα-
 κίας, καὶ ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν
 κατακλυσμόν, ὁ ὁποῖος ἔπνι-
 ξεν ὄλους τοὺς ἀνθρώπους.

27. Ἐρ. Ποῖος ἐσώθη ἀπὸ τὸν κα-
 τακλυσμόν;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὸν Νῶε
 ἀπὸ τὸν κατακλυσμόν, διότι
 ἦτον ἄνθρωπος τέλειος καὶ εὐ-
 σεβής.

¹) Γεν. Δ'. καὶ Ε'.

²) Γεν. ΣΤ'. καὶ Ζ'.

28. Ἐρ. Πῶς ἐσώθη ὁ Νῶε ἀπὸ τὸν φέκουμενικὸν κατακλυσμόν;

Ἄπ. Αὐτὸς εἰσέβη μὲ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὴν κιβωτόν, τὴν ὁποίαν εἶχε κτίσει κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ.

29. Ἐρ. Ἡ ἐνθύμησις τοῦ κατακλυμοῦ δὲν σώζεται ἀλλαχοῦ παρὰ εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν;

Ἄπ. Αὐτὴ σώζεται εἰς τοὺς

παλαιούς καιροὺς μετὰ τῶν περισσοτέρων ἔθνων.

30. Ἐρ. Πότε συνέβη ὁ κατακλυσμός;

Ἄπ. Ὁ κατακλυσμός συνέβη δύο χιλιάδας καὶ διακοσίους τεσσαράκοντα δύο χρόνους, ἀφοῦ ἐκτίσθη ὁ κόσμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἀπὸ τοῦ Κατακλυμοῦ ἕως τῆς κλήσεως τοῦ Ἀβραάμ.

1. Ἐρ. Τί συνέβη ἀφοῦ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ τοῦ Κατακλυμοῦ;

Ἄπ. Ὁ Νῶε ἐκβῆκεν ἀπὸ τὴν κιβωτόν μὲ τὴν γυναῖκα, τοὺς τρεῖς υἱούς, καὶ τὰς γυναῖκας τῶν υἱῶν του.

2. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς εὐθὺς μετὰ τὸν Κατακλυσμόν;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἔκαμε διαθήκην μὲ τὸν Νῶε καὶ μὲ τοὺς ἀπόγονους του, ὑπεσχέθη γὰρ μὴ στείλῃ πλέον κατακλυσμόν διὰ τὴν ἀφανίσῃ τὴν γῆν, καὶ ἀνεκαίνισε τοὺς φυσικοὺς νόμους, διὰ γὰρ ἀποστρέψῃ τοὺς ἀνθρώ-

πους ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν κακίαν.

3. Ἐρ. Ποῖοι ἦσαν οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε;

Ἄπ. Οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε ἦσαν ὁ Σὴμ, ὁ Χάμ, καὶ ὁ Ἰάφεθ· καὶ ἀπὸ τούτους τοὺς τρεῖς κατάγονται ὅλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ δέκατον κεφάλαιον τῆς Γενέσεως.

4. Ἐρ. Ποῦ ἐκατοίκησαν οἱ ἀπόγονοι τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε;

Ἄπ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴθ ἐκατοίκησαν εἰς περὶ σσάτεροι εἰς

τὴν Ἀσίαν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Χάμ, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰάφεθ εἰς τὴν Εὐρώπην.

5. Ἐρ. Τί ἐπεγείρισαν οἱ ἄνθρωποι νὰ κάμωσιν ὀλίγον ἔπειτα μετὰ τὸν κατακλυσμὸν¹;

Ἀπ. Ἐπεχείρισαν νὰ κτίσωσι μίαν πόλιν καὶ ἓνα πύργον ὑψηλότατον ἢ πόλις ὠνομάσθη ἔπειτα Βαβέλ, ἡγοῦν σύγχυσις.

6. Ἐρ. Διὰ ποίαν αἰτίαν ἔκτιζον αὐτὴν τὴν πόλιν;

Ἀπ. Τὴν ἔκτιζον διὰ φιλοδοξίαν καὶ διὰ νὰ μὴν διασπαρῶσιν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν.

7. Ἐρ. Τοὺς ἀφῆκεν ὁ Θεὸς νὰ ἐκτελέσωσιν αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησιν;

Ἀπ. Ὅχι· ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε καὶ ἤλλαξε τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, οὕτως, ὥστε δὲν ἔκαταλάμβανε πλέον ὁ εἰς τὸν ἄλλον τοῦτο τοὺς ἠνάγκασε νὰ χωρισθῶσιν.

8. Ἐρ. Ἀφοῦ διεσκοπίσθησαν οἱ ἄνθρωποι, ποία μεταβολὴ συνέβη εἰς τὴν θρησκείαν;

Ἀπ. Ἡ εἰδωλολατρεία ἤρ-

χισε νὰ στερεόνησαι εἰς τὸν κόσμον.

9. Ἐρ. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ εἰδωλολατρεία;

Ἀπ. Εἰδωλολατρεία λέγεται ἡ λατρεία, τὴν ὁποίαν προσφέρουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ψευδεῖς Θεοὺς καὶ εἰς τὰ κτίσματα.

10. Ἐρ. Πῶς ἐστερεώθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ εἰδωλολατρεία;

Ἀπ. Οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ προσκυνῶσι τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὑποκάτω εἰς εἰδῶλα σωματικά, καὶ τελευταῖον κατηντήσαν εἰς τὸ νὰ ἀφῆσωσι καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν, διὰ νὰ λατρεύωσι τοὺς ψευδεῖς Θεοὺς.

11. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τότε;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξῃ ἓνα λαόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ φυλαχθῇ ἡ ἀληθὴς θρησκεία, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας.

12. Ἐρ. Ποῖος ἦτον ὁ πατὴρ τοῦ λαοῦ τούτου;

Ἀπ. Ὁ Ἀβραάμ, ὅστις ἔκατοίκει εἰς τὴν γῆν τῶν Χαλ-

¹) Γεν. ΙΔ'.

δατων, ες την πόλιν Ὠρ, καὶ τὸν ὁποῖον ἐκλεξε καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεός¹.

13. Ἐρ. Τί ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἐπρόσταξε τὸν Ἀβραάμ ν' ἀφήσῃ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ υπάγῃ εἰς ἄλλην γῆν, τὴν ὁποῖαν ὑπεσχέ-

θη νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους του, ἡγουν εἰς τὴν γῆν Χαναάν.

14. Ἐρ. Πότε ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἐκάλεσε τὸν Ἀβραάμ εἰς τοὺς χιλίους τριακοσίους τρεῖς χρόνους μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἀπὸ τῆς κλήσεως τοῦ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον.

1. Ἐρ. Τίς ἦλθε μετὰ τὸν Ἀβραάμ εἰς τὴν γῆν Χαναάν;

Ἄπ. Ὁ Λῶτ ὁ ἀνεψιός του.

2. Ἐρ. Ἀπὸ ποίους ἦτο κατοικημένη αὐτὴ ἡ γῆ;

Ἄπ. Ἦτο κατοικημένη ἀπὸ τοὺς Χανααναίους, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰδωλολάτραι, καὶ πολλὰ διεφθαρμένοι.

3. Ἐρ. Εἰς ποῖαν πόλιν τῆς γῆς ἐκείνης ἐκατοίκησεν ὁ Λῶτ;

Ἄπ. Ὁ Λῶτ ἐκατοίκησεν εἰς τὰ Σόδομα².

4. Ἐρ. Ὅποιοι ἦσαν οἱ κάτοικοι τῶν Σοδόμων;

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι τῶν Σοδόμων ἔζων εἰς πᾶν εἶδος ἀσωτείας, καὶ ἔπραττον μεγαλοτάτας βδελυρίας.

5. Ἐρ. Πῶς ἐπαίδευσεν ὁ Θεὸς τοὺς κατοίκους τῶν Σοδόμων, καὶ τῶν ἄλλων πλησιοχώρων πόλεων³;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἤφρανισε κατὰ κράτος ἐκείνας τὰς πόλεις καὶ τὴν περίχωρον ὅλην, κατακαύσας αὐτάς μετὰ πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

¹) Γεν. ΙΒ'. ²) Γεν. ΙΓ'. ³) Γεν. ΙΘ'.

6. Ἐρ. Συνεβανατώθη καὶ ὁ Λῶτ μετὰ τοὺς Σοδομίτας;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε δύο Ἀγγέλους διὰ νὰ ἐκβάλωσι τὸν Λῶτ μετὰ τὰς δύο του θυγατέρας ἀπὸ τὰ Σόδομα.

7. Ἐρ. Διὰ τί ἐσώθη ὁ Λῶτ εἰς τοῦτον τὸν τόπον;

Ἄπ. Διότι ἦτο καλὸς ἄνθρωπος.

8. Ἐρ. Εἶχε τέκνα ὁ Ἀβραάμ, ὅταν ἤλθεν εἰς τὴν γῆν Χαναάν;

Ἄπ. Οὔτε τέκνα εἶχεν, οὔτε ἔλπις ἦτο νὰ γεννήσῃ, διότι ἦτον καὶ στεῖρα καὶ γραῖα ἡ γυνὴ του Σάρρα.

9. Ἐρ. Ὁ Ἀβραάμ δὲν ἐγέννησεν υἱὸν μετέπειτα¹⁾;

Ἄπ. Ὁ Ἀβραάμ εἰς ἡλικίαν χρόνων ἑκατὸν ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, τὸ ὁποῖον ἦτο θαῦμα.

10. Ἐρ. Ποῖος ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαάκ;

Ἄπ. Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσαάκ, τὸν ὁποῖον ἐκλεξεν ὁ Θεός, ἦτον ὁ Ἰακώβ.

11. Ἐρ. Πόσους υἱοὺς ἐγέννησεν ὁ Ἰακώβ;

Ἄπ. Ὁ Ἰακώβ ἐγέννησεν υἱοὺς δώδεκα, οἱ ὁποῖοι ἐστά-

θησαν Πατριάρχαι τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ὀνομαζόμενοι Ρουβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάαχαρ, Ζαβουλὼν, Δὰν, Νεφθαλεὶμ, Γὰδ καὶ Ἀσὴρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμὴν²⁾.

12. Ἐρ. Ποῖαι ἦσαν αἱ πρῶται ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλάς;

Ἄπ. Αἱ πρῶται φυλαὶ ἦσαν τοῦ Λευὶ καὶ Ἰούδα.

13. Ἐρ. Τί ἐξαιρετικὸν εἶχεν ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ;

Ἄπ. Οἱ ἱερεῖς καὶ διάκονοι τῆς Θρησκείας ἐγένοντο πάντοτε ἀπ' αὐτὴν τὴν φυλὴν.

14. Ἐρ. Τί ἐξαιρετικὸν εἶχεν ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα;

Ἄπ. Ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα ἐστάθη κραταιοτάτη αὐτῆ εἶχε χρόνους πολλοὺς τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας.

15. Ἐρ. Ποῖος ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰακώβ ἐπῆγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ὁ Ἰωσήφ τὸν ὁποῖον ἐπώλησαν οἱ ἀδελφοὶ του διὰ φθόνον³⁾.

16. Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸν Ἰωσήφ, ὅταν ἤλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς τὸν ἠυλόγησε

¹⁾ Γεν. ΚΔ'. κτλ. ²⁾ Γεν. Δ'. 23. ³⁾ Γεν. ΑΒ'.

διὰ τῆς φρόνησιν καὶ ἀρετὴν
του· καὶ μετὰ δεκατρεῖς χρό-
νους κατεστάθη κυβερνήτης ὅ-
λης ἐκείνης τῆς βασιλείας.

17. Ἔρ. Ἰακώβ ὁ πατὴρ τοῦ Ἰω-
σήφ ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ἡ πεῖνα ἠνάγκασε τὸν
Ἰακώβ ν' ἀφήσῃ τὴν γῆν Χα-
ναάν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴ-
γυπτον μὲ ὄλην τὴν οἰκογέν-
νειάν του, ὅπου τὸν ὑπεδέχθη
Ἰωσήφ ὁ υἱὸς του.

18. Ἔρ. Εἰς ποίαν κατάστασιν κα-
τήνησαν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ
εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Αὐτοὶ ἐπληθύνθησαν καὶ
ἐκραταιώθησαν κατὰ πολλὰ
μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωσήφ¹.

19. Ἔρ. Ἐμειναν πάντοτε αὐτοὶ
εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ὅχι· μετὰ διακοσίους
σχεδὸν χρόνους ἀνέβη εἰς τὸν
θρόνον ἕτερος βασιλεὺς, ὁ ὁ-
ποῖος ἐπεχείρησε νὰ τοὺς ἀ-
φανίσῃ.

20. Ἔρ. Τίνα ἔσειλεν ὁ Θεὸς τότε
διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ λαὸν τοῦ
Ἰσραὴλ;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν
Μωϋσῆν, ὁ ὁποῖος ἐστάθη μέ-

γας προφήτης, καὶ ὁ ἐλευ-
θερωτὴς τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ

21. Ἔρ. Πῶς κατέπεισεν ὁ Μωϋ-
σῆς τῆς Αἰγύπτου τὸν βασιλέα ν'
ἀφήσῃ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ νὰ ἐκ-
βῇ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ὁ Μωϋσῆς ἔκαμε διά-
φορα θαύματα, καὶ ἐπαίδευσε
τὴν Αἴγυπτον μὲ δέκα μεγά-
λας πληγὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας
ἡ ἐσχάτη ἦτο νὰ θανατώσῃ
εἰς ἑξήμισι ἡμέρας εἰς μίαν νύκτα
ὅλα τὰ πρωτότοκα τῶν Αἰγυ-
πτίων.

22. Ἔρ. Τί ἐπρόσταξε τότε ὁ Θεὸς
εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν αὐ-
τοὺς νὰ σφάζωσιν ἕν πρόβα-
τον ὁ καθεὶς εἰς τὸν οἶκόν του,
καὶ νὰ τὸ φάγωσι μὲ ἄζυμα·
τὰς δὲ θύρας τῶν οἰκιῶν των
νὰ χρίσωσι μὲ τὸ αἷμα τοῦ
προβάτου, διὰ νὰ μὴν ἐμβῇ
εἰς αὐτὰ ὁ ἐξολοθρευτὴς Ἄγ-
γελος².

23. Ἔρ. Πῶς ὠνομάσθη ἡ τελετὴ
αὕτη;

Ἄπ. Αὕτῃ ὠνομάσθη Πάσχα,
καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὸ εἴωρταζον
καθ' ἕκαστον χρόνον.

¹) Ἐξοδ. Δ'. κεφ. Ε'.

²) Ἐξοδ. ΙΒ'.

24. Ἐρ. Πῶς τὸ εἴρταζον;

Ἄπ. Ἐσφαζον καὶ ἔτρωγον τὰ πρόβατον ἔτρωγον δὲ καὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα, εἰς ἐνθύμησιν τοῦ ὁ Θεὸς τοὺς ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

25. Ἐρ. Τί ἔκαμαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, ἀφοῦ εἴρτασαν τὸ Πάσχα εἰς τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ἐφυγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἔχοντες ὁδηγὸν τὸν Μωϋσῆν¹.

26. Ἐρ. Πόσοι χρόνοι ἐπέρασεν ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοῦ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἀναχωρήσεως ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Τετρακόσιοι εἰκοσιεννέα χρόνοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἀπὸ τῆς ἐξόδου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος.

1. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἀφοῦ ἔφυγαν οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ;

Ἄπ. Ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου τοὺς ἐδίωξε μὲ τὸ στρατευμά του, καὶ τοὺς ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης².

2. Ἐρ. Πῶς ἐσώθησαν οἱ Ἰσραηλιταί;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἐχώρισεν τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης, καὶ ὁ λαὸς ἐπέρασεν χωρὶς νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των.

3. Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τὸν βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου;

Ἄπ. Ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ περάσῃ κατόπιν τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἀλλὰ τὰ νερὰ ἐστράφησαν πάλιν εἰς τὸν τόπον των, καὶ τὸν ἐπνίξαν μὲ ὄλην τοὺ τὴν στρατιάν.

4. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς πενήκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἐφανέρωσεν ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ τὸν

¹) Ἐξοδ. ΙΗ'.

²) Ἐξοδ. ΙΔ'.

Δεκάλογον, ἤγουν τὰς δέκα ἐν-
τολάς τοῦ νόμου¹.

5. Ἐρ. Δὲν ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἄλλους
νόμους εἰς τὸν λαὸν τοῦτο, παρὰ
τοὺς ἠθικοὺς νόμους τοῦ Δεκαλόγου;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς
αὐτὸν διαφόρους ἄλλους νόμους
πολιτικούς καὶ ἱερουργικούς².

6. Ἐρ. Ποίους ὀνομάζεις νόμους
πολιτικούς;

Ἄπ. Νόμοι πολιτικοὶ ἦσαν
ἐκεῖνοι, ὅσοι διέτασσαν τὴν
Κυβέρνησιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ
λαοῦ, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ
φυλάττεται ἡ τάξις καὶ ἡ δι-
καισύνη εἰς τὴν πολιτικὴν
κοινωνίαν.

7. Ἐρ. Καὶ ποίους λέγεις ἱερουρ-
γικούς νόμους;

Ἄπ. Οἱ ἱερουργικοὶ νόμοι διέ-
τασσαν τὰς τελετὰς ἢ τὰς
ἐξωτερικὰς πράξεις τῆς θείας
λατρείας, οἷον τὰς θυσίας, τὰς
προσφορὰς, τὰς ἐορτὰς καὶ ἄλ-
λα τοιαῦτα.

8. Ἐρ. Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπῆ-
γεν εὐθὺς εἰς τὴν Χαναάν;

Ἄπ. Ὁ λαὸς οὗτος διέτριψε
χρόνους τεσσαράκοντα εἰς τὴν

ἔρημον, πρὸ τοῦ νὰ ἔμβῃ εἰς
ἐκεῖνην τὴν γῆν.

9. Ἐρ. Πῶς ἐξῆσεν εἰς τὴν ἔρη-
μον εἰς τοὺς τεσσαράκοντα τούτους
χρόνους;

Ἄπ. Ὁ Θεὸς τὸν ἔθρεψε διὰ
θαύματος μὲ τὸ Μάννα, τὸ ὁ-
ποῖον ἔστελλε καθημέραν πλὴν
τοῦ Σαββάτου.

10. Ἐρ. Εἰσέβη καὶ ὁ Μωϋσῆς μὲ
τὸν λαὸν εἰς τὴν γῆν Χαναάν;

Ἄπ. Ὁχι· αὐτὸς ἀπέθανεν,
ὅταν ἐτελείωσαν οἱ τεσσαρά-
κοντα χρόνοι³.

11. Ἐρ. Τίς ἔλαβε τὸν τόπον τοῦ
Μωϋσέως μετὰ τὸν θάνατόν του;

Ἄπ. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ,
τὸν ὁποῖον ἐκλεῖξεν ὁ Θεὸς διά-
δοχον τοῦ Μωϋσέως⁴.

12. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς;

Ἄπ. Ὁ Ἰησοῦς ἐνίκησε μὲ
τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ τοὺς
βασιλεῖς καὶ τὰ ἔθνη τῆς γῆς
Χαναάν, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς
αὐτὴν τὸν λαὸν Ἰσραὴλ.

13. Ἐρ. Τίς ἐκυβέρνησε τὸν λαὸν
τοῦτον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ;

Ἄπ. Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐ-
κυβερνήθη ἀπὸ κριτῶν, τοὺς ὁ-

¹) Ἐξ. Κ'. κά. καὶ ἐξ.

²) Ἐξοδ. Κ'.

³) Δευτερ. ΑΔ'.

⁴) Ἰησ. Α'. καὶ ἐξ.

ποίους ἤγειρεν ὁ Θεὸς ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν, καὶ τῶν ὀπίσθων ὁ τελευταῖος ἦτον ὁ προφήτης Σαμουὴλ.

14. Ἐρ. Ποία μεταβολὴ συνέβη μετέπειτα εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ;

Ἄπ. Ὁ λαὸς ἐζήτησε βασιλέα, καὶ πρῶτος βασιλεὺς ἐστάθη ὁ Σαοὺλ, τὸν ὁποῖον κατέστησεν ὁ προφήτης Σαμουὴλ κατὰ προσταγὴν τοῦ Θεοῦ¹.

15. Ἐρ. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν Σαοὺλ;

Ἄπ. Ἐπειδὴ ἀπεβλήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν ὁ Σαοὺλ διὰ τὴν παρακοὴν του, ἔχρισεν ὁ προφήτης Σαμουὴλ τὸν Δαβίδ, ὅστις ἦτον ὁ δευτέρος Βασιλεὺς².

16. Ἐρ. Τί ἦτον ὁ Δαβίδ;

Ἄπ. Ὁ Δαβίδ ἦτο βασιλεὺς καὶ προφήτης, καὶ αὐτὸς συνέγραψε τοὺς περισσοτέρους ψαλμοὺς τοῦ ψαλτηρίου.

17. Ἐρ. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαβίδ;

Ἄπ. Σολομὼν ὁ υἱὸς του, ὅστις ἔδειξε μεγάλην σοφίαν καὶ πολλὴν εὐσέβειαν κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας του³.

18. Ἐρ. Τί ἀξιωμαθμόνευτον ἔκαμεν ὁ Σολομὼν;

Ἄπ. Ὁ Σολομὼν ἔκτισε τὸν μεγαλοπρεπέστατον Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ⁴.

19. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Σολομὼν εἰς τὸ γῆράς του;

Ἄπ. Ἐπλανήθη ἀπὸ τὰς γυναῖκάς του, καὶ διεφάρη τόσον, ὥστε νὰ εἰσάξῃ τὴν εἰδωλολατρείαν, διὰ τὸ ὁποῖον ἤλθεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπάνω εἰς τὴν βασιλείαν καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους του⁵.

20. Ἐρ. Πότε ἐκτίσθη ὁ Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ;

Ἄπ. Ὁ Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ ἐκτίσθη πεντακοσίους εἴκοσι χρόνους μετὰ τὴν ἐξοδὸν ἐξ Αἰγύπτου.

¹) Α'. Βασιλ. Γ'.

²) Β'. Βασ. Β'. καὶ ἐξ.

³) Γ'. Βασ. Β'.

⁴) Γ'. Βασ. ΙΣΤ'.

⁵) Γ'. Βασ. ΙΑ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, ἕως τῆς αἰχμαλωσίας Βαβυλῶνος.

1. Ἐρ. Τίς ἐβασίλευσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σολομῶντος;

Ἀπ. Ὁ Ῥοβοάμ ὁ υἱὸς τοῦ¹.

2. Ἐρ. Τί συνέβη κατ' ἀρχὰς τῆς βασιλείας τοῦ Ῥοβοάμ;

Ἀπ. Αἱ δέκα φυλαὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν του, καὶ δὲν ἐβασίλευε πλέον, εἰμὴ τῶν δύο φυλῶν, ἧγγον τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν.

3. Ἐρ. Πόσαι βασιλεῖαι κατεστάθησαν τότε;

Ἀπ. Δύο, ἧγγον ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ.

4. Ἐρ. Ἀπὸ ποίας φυλᾶς συνέστατο ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα;

Ἀπ. Ἀπὸ τὰς δύο φυλᾶς, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν τὴν ὑποταγὴν τοῦ Ῥοβοάμ, υἱοῦ τοῦ Σολομῶντος.

5. Ἐρ. Πόσας φυλὰς περιεῖχεν ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ;

Ἀπ. Ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ

περιεῖχε τὰς δέκα φυλὰς, αἱ ὁποῖαι ἀπεχωρίσθησαν ἀπὸ τὰς ἄλλας δύο.

6. Ἐρ. Τίς ἔγεινε πρῶτος βασιλεὺς τῆς βασιλείας τοῦ Ἰσραήλ;

Ἀπ. Πρῶτος βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ ἐχρημάτισεν ὁ Ἰεροβοάμ.

7. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰεροβοάμ εἰς τὰ τῆς θρησκείας;

Ἀπ. Ὁ Ἰεροβοάμ ἔφερε τὴν εἰδωλολατρείαν εἰς τὴν βασιλείαν του, ἐπειδὴ κατεσκεύασε δύο χρυσὰ μοσχάρια, διὰ νὰ προσκυνῶνται ὡς Θεοὶ τοῦ Ἰσραήλ.

8. Ἐρ. Διατί ἔφερε τὴν εἰδωλολατρείαν ὁ Ἰεροβοάμ;

Ἀπ. Διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, καὶ ἐπομένως ἀπὸ τοῦ νὰ

¹ Γ'. Βασ. 1Β'. καὶ ἐξ.

ὑποταχθῶσι πάλιν εἰς τοὺς βασιλεῖς τοῦ Ἰούδα.

9. Ἐρ. Διέμεινε πάντοτε ἡ εἰδωλολατρεία εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραήλ;

Ἄπ. Ὅλοι οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραήλ ἦσαν εἰδωλολάτραι, καθὼς ὁ Ἰεροβοάμ· τινὲς δ' ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἐστερέωσαν φανερὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ψευδῶν Θεῶν.

10. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς διὰ τὴν φυλάξῃ τὴν ἀληθινὴν θρησκείαν μεταξὺ εἰς τὰς δέκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ;

Ἄπ. Ἔστειλεν εἰς αὐτοὺς προφήτας διὰ τὴν ἐλέγχωσιν διὰ τὰς ἀμαρτίας των, καὶ τὴν ἀποσύρωσιν ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν.

11. Ἐρ. Τίς ἐστάθη ὁ ὀνομαστότερος ἀπ' αὐτοὺς τοὺς προφήτας;

Ἄπ. Ὁ Ἡλίας περίφημος διὰ τὸν μέγαν του ζῆλον· αὐτὸς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, ἀφήσας τὸν προφήτην Ἐλισσαῖον εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

12. Ἐρ. Πότε ἐπροφήτευσεν ὁ Ἡλίας;

Ἄπ. Ὁ Ἡλίας ἐπροφήτευσεν εἰς καιρὸν τοῦ Ἀχαάθ, ἀσε-

βοῦς καὶ διώκτου βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ.

13. Ἐρ. Πόσον καιρὸν διέμειναν ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ;

Ἄπ. Διέμεινε διακοσίους πενήκοντα σχεδὸν χρόνους, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Ὠσηῆ, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ὁποίου ἠφανίσθη.

14. Ἐρ. Τίς ἠφάνισεν αὐτὴν τὴν βασιλείαν;

Ἄπ. Σαλμανάσσαρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας, ὃς τις ἔλαβε τὴν Σαμάρειαν, μητρόπολιν τῆς βασιλείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἔφερε τὰς δέκα φυλάς εἰς τὴν Ἀσσυρίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἔπειτα διεσκορπίσθησαν εἰς διαφόρους χώρας.

15. Ἐρ. Οἱ Ἰσραηλῖται τῶν δέκα φυλῶν ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν πατρίδα των;

Ἄπ. Δὲν ἐπέστρεψαν πᾶρες ὀλίγοι τινὲς, οἱ δὲ περισσότεροι ἔμειναν ἔξω διεσπαρμένοι.

16. Ἐρ. Πόσον καιρὸν ἔμεινε περισσότερα ^{α. 12.} εἰς τὴν βασιλεία τοῦ Ἰούδα, ἀφοῦ ἠφανίσθη ἡ βασιλεία τοῦ Ἰσραήλ;

Ἄπ. Ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα διέμεινε ἕξι χρόνους ἑκατὸν

*) Γ'. Βασ. ΙΖ'. καὶ Δ'. Βασ. Β'

τριακοντα, ἔχουσα μητρόπο-
λιν τὴν Ἱερουσαλήμ.

17. Ἐρ. Δὲν ἐπροσκυνεῖτο ὁ ἀλη-
θής Θεός εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ;

Ἄπ. Ὁ ἀληθὴς Θεός ἐπροσκυ-
κυνεῖτο εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἱε-
ρουσαλήμ, τὸν ὁποῖον εἶχε κτί-
σει ὁ Σολομών. Ἐχρημάτισαν
ἡμῶς καὶ βασιλεῖς ἀσεβεῖς, οἱ
ἅποιοι εἰσήξαν ἐνίστε τὴν εἰ-
δωλολατρείαν.

18. Ἐρ. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεός προ-
φήτας ἕως τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰούδα;

Ἄπ. Ὁ Θεός ἔστειλε τότε
πολλοὺς προφήτας, οἷον τὸν Ἡ-
σαΐαν, τὸν Ἱερεμίαν, τὸν Ὠ-
σηέ, τὸν Ἀμώς, τὸν Μιχαίαν
καὶ ἄλλους τινάς.

19. Ἐρ. Τί ἔπραττον αὐτοὶ οἱ προ-
φῆται;

Ἄπ. Αὐτοὶ ἐναντιόνογοντο εἰς
τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ εἰς τὰς
παρανομίας τοῦ λαοῦ ἄνήγ-
γελλον καὶ κρίσεις τοῦ Θεοῦ,
καὶ ἐπρόλεγον τὴν ἔλευσιν
τοῦ Μεσσίου.

20. Ἐρ. Δὲν ἐφάνησαν βασιλεῖς
ἀσεβεῖς καὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Ἰούδα;

Ἄπ. Ἐφάνησαν μερικοὶ βα-
σιλεῖς εὐσεβεῖς καὶ ζηλωταί,

οἷον ὁ Ἰωσαφάτ, ὁ Ἰωάθαμ, ὁ
Ἐζεκίας καὶ ὁ Ἰωσίας, οἱ ὁποῖοι
ἐσπούδασαν νὰ ἐκρίζωσωσι τὴν
εἰδωλολατρείαν, καὶ νὰ σύρω-
σι τοὺς ὑπηκόους των ἀπὸ τὰς
παρανομίας.

21. Ἐρ. Αἱ συμβουλαὶ τῶν προ-
φητῶν, καὶ ἡ φροντίς τῶν εὐσεβῶν
τούτων βασιλέων ἐπέστρεψαν τοὺς
Ἰουδαίους ἀπὸ τὴν κακίαν;

Ἄπ. Ὅχι· οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέ-
μενον εἰς τὰς ἀμαρτίας των,
διὰ τὰς ὁποίας ὁ Θεός τοὺς ἐ-
παίδευσεν πολλάκις διὰ μέσου
τῶν κλησιοχώρων βασιλέων.

22. Ἐρ. Ἀπὸ τίνα τέλος πάντων
ἠφανίσθη ἡ βασιλεία τοῦ Ἰούδα;

Ἄπ. Ἀπὸ τὸν Ναβουχοδο-
νόσορα, βασιλέα τῆς Βαβυλῶ-
νος, ὁ ὁποῖος ἐπολιόρησε τὴν
Ἱερουσαλήμ (ὅταν ἐβασίλευε
Σεδεκίας ὁ τελευταῖος βασιλεὺς
τοῦ Ἰούδα), τὴν ἐκυρίευσεν, καὶ
ἔκαυσεν αὐτὴν καὶ τὸν Ναόν.

23. Ἐρ. Πῶς μετεχειρίσθη τοὺς
Ἰουδαίους ὁ Ναβουχοδονόσορ;

Ἄπ. Ἀφοῦ ἐφόνευσεν πολλο-
τάτους, μετέφερον ὅλους σχε-
δὸν τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν Βα-
βυλῶνα.

24. Ἐρ. Πότε συνέβη τοῦτο;

Ἄπ. Ἡ Ἱερουσαλήμ ἠφανί-

στη ἀπὸ τῶν Παυουχοδονόσο- | Σολομών, καὶ πεντακοσίους
ρα, τετρακοσίους εἴκοσι χρό- | ὀγδοήκοντα ἐννέα πρὶν νὰ γεν-
νους, ἀφοῦ ἔκτισε τὸν ναὸν ὁ | νηθῆ ὁ Χριστός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

Ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας Βαβυλώνας ἕως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1. Ἐρ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν πολὺν καιρὸν δούλοι εἰς τὴν Βαβυλώνα;

Ἀπ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν δού-
λοι εἰς τὴν Βαβυλώνα, χρόνους
ἑβδομήκοντα, καθὼς ὁ προφή-
της Ἰερεμίας εἶχε τὸ προοιπεῖ¹.

2. Ἐρ. Ἦτον ἐκεῖ κάνας προ-
φήτης τὸν καιρὸν ἐκείνον μεταξὺ εἰς
αὐτούς;

Ἀπ. Ἦτον ὁ Ἰεζεκιὴλ καὶ
Δανιήλ.

3. Ἐρ. Τί συνέβη μετὰ τοὺς ἑβδο-
μήκοντα χρόνους;

Ἀπ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπέστρεψαν
εἰς τὴν χώραν αὐτῶν².

4. Ἐρ. Ποῖος βασιλεὺς ἔδωκεν εἰς
αὐτοὺς αὐτὴν τὴν ἄδειαν;

Ἀπ. Κῦρος ὁ βασιλεὺς τῆς
Περσίας.

5. Ἐρ. Εἰς τίνας ὁδηγίαν ἔκλυσε
ἡ κυβέρνησις ὑποκάτω ἐπέστρεψαν εἰς τὴν
χώραν αὐτῶν οἱ Ἰουδαῖοι;

Ἀπ. Ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ
κυβέρνησιν τοῦ Ζοροβάβελ, ὅστις
ἦτον ἄρχων ἀπὸ τοῦ βασιλικῶν
αἵμα τοῦ Ἰούδα.

6. Ἐρ. Τί ἔκαμαν οἱ Ἰουδαῖοι ἀ-
φοῦ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν;

Ἀπ. Ἐπεχείρησαν ν' ἀνεγεί-
ρωσι τὴν πόλιν καὶ τὸν Ναὸν
τῆς Ἱερουσαλήμ.

7. Ἐρ. Τί τοὺς ἐμπόδισεν ἀπ' αὐ-
τὸ τὸ ἔργον;

Ἀπ. Τοὺς ἐμπόδισαν τὰ πλη-
σιόχωρα ἔθνη, καὶ ἐπομένως
διεκόπη τὸ ἔργον ἕως εἰς τὸν
καιρὸν τοῦ Δαρείου, υἱοῦ τοῦ
Ἰστάσπου, βασιλέως τῆς Περ-
σίας, ὁ ὁποῖος ἐπρόσταξε νὰ
τὸ μεταρχίσωσιν.

8. Ἐρ. Ποίους προφήτας ἔστειλεν
ὁ Θεὸς τότε;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Ἄγ-

¹) Ἱερεμ. ΚΕ'. 16'.

²) Ἑσθρ. Δ'.

γαῖον καὶ τὸν Ζαχαρίαν διὰ
νὰ θαρρύνωσι τοὺς Ἰουδαίους
εἰς τὸ ν' ἀποκαταστήσωσι τὸν
Ναὸν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ.

9. Ἐρ. Ποῖος ἀνέγειρε μετὰ πολ-
λοὺς χρόνους τὰ τεῖχη τῆς Ἱερου-
σαλήμ;

Ἀπ. Ὁ Νεεμίας, τὸν ὁποῖον
ἔστειλε κυβερνήτην εἰς τὴν Ἱε-
ρουσαλήμ ὁ βασιλεὺς Ἀρτα-
ξέρξης¹.

10. Ἐρ. Τί περισσότερον ἔκαμεν
ὁ Νεεμίας;

Ἀπ. Ὁ φρόνιμος οὗτος καὶ εὐ-
σεβὴς κυβερνήτης ἀποκατέστη-
σε τὴν τάξιν, καὶ τῆς πόλεως
τὴν καλὴν διοίκησιν.

11. Ἐρ. Εἰς ποίους βασιλεῖς ὑπο-
κάτω ἔζησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφ' οὗ ἐπέ-
στρεψαν ἀπὸ τὴν Βαβυλώνα;

Ἀπ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔζησαν πρῶ-
τον ὑποκάτω εἰς τοὺς βασιλεῖς
τῆς Περσίας, ἔπειτα ὑπετά-
χθησαν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς
Συρίας, διαδόχους τοῦ μεγάλου
Ἀλεξάνδρου.

12. Ἐρ. Τί ἔπαθον οἱ Ἰουδαῖοι ὑ-
ποκάτω εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Συρίας;

Ἀπ. Αὐτοὶ ἔπαθον πολλοὺς
διωγμοὺς, μάλιστα ἀπὸ τὸν βα-

σιλέα Ἀντίοχον ἐπονομαζόμε-
νον Ἐπιφανῆ.

13. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ βασιλεὺς
Ἀντίοχος;

Ἀπ. Ὁ Ἀντίοχος ἐπόρθησε
καὶ ἐμόλυνε τὸν Ναὸν τῆς Ἱε-
ρουσαλήμ, κατήγγησε τὴν λα-
τρείαν τοῦ Θεοῦ χρόνους τρεῖς,
καὶ μετεχειρίσθη πᾶν εἶδος
σκληρότητος, διὰ ν' ἀναγκάσῃ
τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἀρνηθῶσι
τὴν θρησκείαν των.

14. Ἐρ. Τί ἔκαμαν τότε οἱ ζηλω-
ταὶ τῶν Ἰουδαίων;

Ἀπ. Ὁ Ματθαθίας καὶ πολ-
λοὶ ἄλλοι Ἰουδαῖοι ἐσυμφώνη-
σαν διὰ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν
θρησκείαν καὶ τὴν ἐλευθερί-
αν των.

15. Ἐρ. Ἔλαβε καλὴν ἔκβασιν ὁ
σκοπὸς των;

Ἀπ. Ὁ Ἰούδας ὁ Μακκαθαῖ-
ος, καὶ ὁ Ἰωνάθας, υἱοὶ καὶ αἱ
δύο τοῦ Ματθαθίου, ἐνίκησαν
τὸν βασιλέα Ἀντίοχον, καὶ ἀ-
ποκατέστησαν πάλιν τὴν θεῖαν
λατρείαν.

16. Ἐρ. Ἀπὸ τίνα ἐκυβερνήθησαν
οἱ Ἰουδαῖοι μετέπειτα;

Ἀπ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκυβερνή-

¹ Νεεμ. Α'.

θησαν χρόνους σχεδόν ἑκατὸν ἀπὸ τοὺς διαδόχους Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀρχιερεῖς, ἔχοντες καὶ τὸν τίτλον τῶν βασιλέων. Αὐτοὶ ὠνομάζοντο Ἀσσαμωναῖο βασιλεῖς.

17. Ἐρ. Ποία ἐστάθη μετὰ ταῦτα ἡ κατάστασις τῶν Ἰουδαίων;

Ἄπ. Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους.

18. Ἐρ. Τίνα κατέστησαν οἱ Ῥωμαῖοι βασιλέα ἐπάνω εἰς τοὺς Ἰουδαίους;

Ἄπ. Τὸν Ἡρώδη τὸν Ἰδουμαῖον, υἱὸν τοῦ Ἀντιπάτρου.

19. Ἐρ. Τί περίφημον συνέβη ὅταν ἐβασίλευεν ὁ Ἡρώδης;

Ἄπ. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τοῦ Ἡρώδου ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς γεννήσεως, ζωῆς, θανάτου, ἀναστάσεως, καὶ εἰς οὐρανοῦς ἀναλήψεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1. Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν διὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐλευσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον;

Ἄπ. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον εἶχαν προκηρῦξει οἱ προφῆται.

2. Ἐρ. Τίς ἀπὸ τοὺς προφῆτας εἶχε προκηρῦξει τὸν καιρὸν αὐτὸν ἐξαιρέτως;

Ἄπ. Ὁ Δανιὴλ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ, ὅτι ὁ Μεσσίας ἐμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ τέλος ἐβδομήκοντα ἐβδομάδων ἐτῶν, ἡγοῦν

τῶν τετρακοσίων ἐννεηκοντα χρόνων.

3. Ἐρ. Ποία ἦτον ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ;

Ἄπ. Ἡ παρθένος Μαρία μεμνηστευμένη μετὸν Ἰωσήφ, ὁ ὅποιος ἦτο τέκτων.

4. Ἐρ. Δὲν εἶχε μηνύσει εἰς αὐτὴν ὁ Θεός, ὅτι ἐμελλε νὰ γίνῃ μήτηρ τοῦ Μεσσία;

Ἄπ. Ὁ Θεός εἶχε στείλει τὸν Ἄγγελον Γαβριὴλ διὰ νὰ φανερώσῃ εἰς αὐτὴν, ὅτι ἐμελλε νὰ συλλάβῃ, μετὴν τὴν δύναμιν

10. Ἰωῦ Ἀγίου Πνεύματος, καὶ νὰ γεννήσῃ υἷόν, ὅστις ἔμελλε νὰ ἰνομασθῆ «Υἱὸς τοῦ Θεοῦ»¹.

5. Ἐρ. Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς;

Ἀπ. Εἰς τὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

6. Ἐρ. Ἀπὸ ποίαν φυλὴν, καὶ ἀπὸ ποίαν γενεὰν ἦτον ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἰωσήφ;

Ἀπ. Ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα καὶ ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ Δαβὶδ.

7. Ἐρ. Ποῖα συμβεβηκότα κατέστησαν περίφημον τὴν γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀνηγγέλη ἡ γέννησις αὐτῆ ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους εἰς τοὺς ποιμένας τῆς Βηθλεὲμ· ὅσα εἶπεν ὁ Συμεὼν, ὅτε ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν Ναὸν· ἡ ἔλευσις τῶν τριῶν Μάγων ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, οἱ ὁποῖοι ἦλθον διὰ νὰ προσκυνήσωσι τὸ θεῖον τοῦτο παιδίον.

8. Ἐρ. Τίς ἦτον ὁ πρόδρομος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ. Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, ὅστις ἐγεννήθη ὀλίγον πρότερον τοῦ Χριστοῦ μὲ τρόπον παράδοξον.

9. Ἐρ. Τί ἔκαμεν ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸ νὰ δεχθῶσι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Ἀπ. Αὐτὸς ἐκήρυττε τὴν μετάνοιαν, ἐβάπτιζεν ἐκείνους, ὅσοι ἐπίστευον εἰς τὸ κήρυμά του, ἔλεγεν, ὅτι «ἤγγικεν» ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐμαρτύρει περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10. Ἐρ. Ἐγνωρίσθη εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ἦτον ὁ Μεσσίας, ἤγουν ὁ Χριστός;

Ἀπ. Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἤρχισε νὰ διδάσκῃ παρρησία, καὶ νὰ κάμνῃ θαύματα, πάρεξ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἔτων.

11. Ἐρ. Δὲν ἠθέλησε πρὸς τοῦτοις νὰ βαπτισθῆ ἀπὸ τὸν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν;

Ἀπ. Ναί· καὶ τότε ἠνοιχθῆ ὁ οὐρανός, τὸ Ἅγιον πνεῦμα κατέβη ἐπάνω εἰς τὸν Ἰησοῦν εἰς εἶδος περιστερᾶς, καὶ ἤκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανόν, λέγουσα, «οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα»².

12. Ἐρ. Ποῦ εὐρίσκεται ἡ Ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ. Εἰς τέσσαρα εὐαγγέλια.

¹) Λουκ. Δ'.

²) Ματθ. Γ' 16, 17.

13. Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν ἑξαιρέτως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν τρία πράγματα.

14. Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον;

Ἀπ. Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία εἶναι ὅλη ἁγία, καὶ δὲν ἀποβλέπει εἰς ἄλλο, πᾶρεξ εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν δόξαν, εἰς τὸ ν' ἀγιάσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ τοὺς καταστήσῃ εὐδαίμονας.

15. Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ δεύτερον;

Ἀπ. Τὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμε, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι μεγαλώτατος.

16. Τί εἰρίσκομεν εἰς τὰ θαύματα τοῦ κυρίου μα.;

Ἀπ. Εὐρίσκομεν ἄπειρον δύναμιν καὶ μεγάλην ἀγαθότητα.

17. Ἐρ. Διατί ἔκαμεν ὁ Χριστὸς αὐτὰ τὰ θαύματα;

Ἀπ. Διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἡ διδασκαλία του ἦτον θεία, καὶ ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

18. Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ τρίτον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σημειώσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν;

Ἀπ. Ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου

ἡμῶν ἦτον ἀγιωτάτη καὶ εὐρίσκομεν εἰς αὐτὴν τὸ παράδειγμα πάσης ἀρετῆς.

19. Ἐρ. Ποῖαι ἀρεταὶ ἐφάνθησαν μάλιστα εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ;

Ἀπ. Ὁ μέγας ζῆλος, τὸν ὁποῖον εἶχε διὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀγάπη του, ἡ πραότης του, ἡ ταπεινοφροσύνη του, καὶ ἡ τελεία ἄρνησις τοῦ κόσμου.

20. Ἐρ. Ποῖον εἶχε μαζὶ του ὁ Χριστὸς, ὅταν ἦτον ἐπὶ τῆς γῆς;

Ἀπ. Εἶχε τοὺς δώδεκα ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐκλέξει, καὶ πολλοὺς ἄλλους μαθητάς.

21. Ἐρ. Πόσον καιρὸν ἐνήργησεν ὁ Χριστὸς τὴν διακονίαν τοῦ μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων;

Ἀπ. Ὁ Χριστὸς ἐδίδαξε παρόρησι καὶ ἔκαμε θαύματα τίσσaras σχεδὸν χρόνους.

22. Ἐρ. Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἐδέχθησαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν;

Ἀπ. Οἱ περισσότεροι τῶν Ἰουδαίων, καὶ μάλιστα οἱ πρῶτοί των, ἀπέβαλαν τὸν Χριστόν.

23. Ἐρ. Τί τὸν ἔκαμαν τέλος πάντων, καὶ ἕως ποῦ ἐφθασε τὸ μίσος των;

Ἀπ. Ἔως νὰ τὸν θανατώσῃσι μὲ σταυρικὸν θάνατον

εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἀνά-
μέσον δύο ληστῶν.

24. Ἐρ. Τίς τὸν ἔθαψεν;

Ἄπ. Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμα-
θαίας, ὅστις τὸν ἔβαλεν εἰς
μνημεῖον νέον.

25. Ἐρ. Ἐμείνεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ
ἀνημῆτον;

Ἄπ. Ὅχι· ἀλλὰ, καθὼς εἶ-
χε τὸ ὑποσχεθῆ εἰς τοὺς Ἀ-
ποστόλους, ἀνέστη τὴν τρίτην
ἡμέραν μετὰ τὸν θάνατόν του,
καὶ ἐφάνη εἰς τοὺς μαθητάς
του.

26. Ἐρ. Ἐμείνεν ἀκριβὴς πλὴν
καιρὸν ὁ Χριστὸς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν,
ἀφ' οὗ ἀνέστη;

Ἄπ. Ἐμείνεν ἡμέρας τεσσα-
ράκοντα.

27. Ἐρ. Τί παρήγγειλεν εἰς τοὺς
Ἀποστόλους πρὸ τοῦ ν' ἀφήσῃ τὸν
κόσμον;

Ἄπ. Παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς
νὰ υπάγωσι νὰ κηρύξωσι τὸ
Εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν γῆν.

28. Ἐρ. Τί συνέβη μετέπειτα εἰς
τὸν Χριστὸν;

Ἄπ. Ὁ Χριστὸς ἀνελήθη εἰς
τὸν οὐρανόν.

29. Ἐρ. Καὶ ἀφ' οὗ ἀνελήθη τί ἔ-
στειλεν εἰς τοὺς ἀποστόλους αὐτοῦ;

Ἄπ. Ἐστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸ
ἅγιον Πνεῦμα, δέκα ἡμέρας
μετὰ τὴν ἀνάληψιν, τὴν ἡμέ-
ραν τῆς Πεντηκοστῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

*Περὶ τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων, καὶ περὶ τῆς
οὐστάσεως τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.*

1. Ἐρ. Ποῦ ἐκήρυξαν πρῶτον οἱ
Ἀπόστολοι τὸ Εὐαγγέλιον, ἀφ' οὗ ἔ-
λαβον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα;

Ἄπ. Οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυξαν

πρῶτον τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὴν
Ἱερουσαλήμ· καὶ πολλοὶ Ἰου-
δαῖοι ἐδέχθησαν τὴν Χριστια-
νικὴν πίστιν¹.

¹) Πράξ. Α'. καὶ τ.

2. Ἐρ. Πῶς ἐβεβαίοναν οἱ Ἀπόστολοι τὸ κήρυγμά των;

Ἄπ. Οἱ Ἀπόστολοι ἐβεβαίοναν τὸ κήρυγμά των μὲ τὰ θαύματα.

3. Ἐρ. Ἐκήρυξαν οἱ ἀπόστολοι κατ' ἀρχάς τὸ εὐαγγέλιον εἰς τοὺς ἐθνικούς;

Ἄπ. Ὅχι· αὐτοὶ διέτριψαν κερικὸν καιρὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

4. Ἐρ. Πότε ἤρχισε νὰ κηρύττεται τὸ εὐαγγέλιον εἰς τοὺς ἐθνικούς;

Ἄπ. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἐφανερώσεν εἰς τὸν Ἀπόστολον Πέτρον δι' ἀποκαλύψεως, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἔπρεπε νὰ κηρυχθῆ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη.

5. Τί ἔκαμαν τότε λοιπὸν οἱ Ἀπόστολοι;

Ἄπ. Οἱ Ἀπόστολοι ἐπῆγαν νὰ κηρύξωσι τὴν χριστιανικὴν πίστιν εἰς ὅλην τὴν γῆν.

6. Ἐρ. Δὲν εὗρισκαν Ἰουδαίους οἱ Ἀπόστολοι εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὅπου περιήρχοντο;

Ἄπ. Οἱ Ἀπόστολοι εὗρηκαν Ἰουδαίους σχεδὸν πανταχοῦ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπῆγαιναν πρῶτον.

7. Ἐρ. Ποιοὶ ἦσαν αὐτοὶ οἱ Ἰουδαῖοι;

Ἄπ. Ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους τῶν δέκα φυλῶν, οἱ ὅποιοι εἶχον διασπαρῆ πρὸ χρόνων πολλῶν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

8. Ἐρ. Δὲν ἤρχοντο ὁμοίως καὶ πρὸς τοὺς ἐθνικούς οἱ Ἀποστολοι;

Ἄπ. Ναί· οἱ Ἀπόστολοι ἐκάλουν ὅλους ἀδιαφόρως εἰς τὴν σωτηρίαν.

9. Ἐρ. Ποῖον ἐστάθη τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῶν πρώτων ὑπηρετῶν τοῦ Χριστοῦ;

Ἄπ. Μεγαλώτατος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἐδέχθη τὸν χριστιανισμόν εἰς διάφορα μέρη τοῦ κόσμου.

10. Ἐρ. Τί πρέπει νὰ σημειώσωμεν διὰ τὴν παράδοξον ταύτην ἐπίδοσιν τοῦ εὐαγγελίου;

Ἄπ. Αὐτὴ ἡ ἐπίδοσις ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι θεῖα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ θρησκεία.

11. Ἐρ. Τίτι τρόπον;

Ἄπ. Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐπίδοσεως ταύτης ἐπληρώθη ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶχε προειπεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τὴν στερέωσιν τῆς Βασιλείας του.

12. Ἐρ. Τί ἄλλο ἀξιοσημείωτον
ὀφρσκομεν εἰς τὴν ἐπίδοσιν ταύτην;

Ἄπ. Ὅτι πλῆθος ἄπειρον
ἀνθρώπων ἐνηγκαλίσθη τὸν
χριστιανισμόν, μὲ ὄλον ὅτι οἱ
χριστιανοὶ τότε κατετρέχοντο.

13. Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τοὺς Ἰου-
δαίους τὸν καιρὸν ἐκεῖνον;

Ἄπ. Ἡ Ἱερουσαλήμ ἐκυριεύ-
θη καὶ κατηδαφίσθη ἀπὸ τοὺς
Ῥωμαίους, ὁ ναὸς ἐκαύθη, καὶ
πολλοὶ Ἰουδαῖοι ἐθανατώθησαν
εἰς τοῦτον τὸν πόλεμον.

14. Ἐρ. Τί συνέβη εἰς τοὺς ἐπι-
λοίπους τοῦ ἔθνους τούτου;

Ἄπ. Οἱ ἐπίλοιποι διεσπάρη-
σαν εἰς ὅλην τὴν γῆν.

15. Ἐρ. Πότε συνέβη ὁ ἐξολοθρευ-
μὸς οὗτος τῶν Ἰουδαίων;

Ἄπ. Ὁ τελευταῖος ἐξολοθρευ-
μὸς τῶν Ἰουδαίων συνέβη τεσ-
σαράκοντα σχεδὸν χρόνους με-
τὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν, καθὼς καὶ αὐτὸς ῥητῶς
εἶπε τὸ προεπεῖ.

16. Ἐρ. Ἦδυνήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ
σηκωθῶσιν ἀπὸ τὴν πτῶσιν ταύτην;

Ἄπ. Αὐτοὶ δὲν ἤδυνήθησαν
ν' ἀποκατασταθῶσι ποτὲ εἰς
τὴν πόλιν καὶ εἰς τὴν πατρίδα

4) Ῥωμ. ΙΔ'.

των, ἀλλ' εὐρίσκονται μέχρι
τὴν σήμερον διεσπαρμένοι.

17. Ἐρ. Διὰ τί ἐπαίδευσέ τοσον αὐ-
στηρὰ ὁ Θεὸς τὸ ἔθνος τοῦτο;

Ἄπ. Διότι ἀπέβαλαν τὸν Κύ-
ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

18. Ἐρ. Ἀπεβλήθησαν οἱ Ἰουδαῖοι
διὰ παντός ἀπὸ τὸν Θεόν;

Ἄπ. Ὅχι· ὁ Ἀπόστολος
Παῦλος μᾶς διδάσκει, ὅτι αὐτὸ
τὸ ἔθνος θέλει ἐπιστρέφει ποτὲ
καὶ ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τὸ δεχθῆ
πάλιν εἰς τὴν διαθήκην του¹.

19. Ἐρ. Τί κέρδος λαμβάνει ὡς
τόσον ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἀπὸ
τὸν διασκορπισμὸν καὶ τὴν ἀπιστιαν
τῶν Ἰουδαίων;

Ἄπ. Αὕτη λαμβάνει τὸ κέρ-
δος τοῦτο, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι, ἂν
καὶ ἐχθροὶ τῆς θρησκείας ἡμῶν,
εἶναι μάρτυρες ἀξιόπιστοι τῆς
ἀρχαιότητος καὶ τῆς θειότητος
τῶν βιβλίων τῆς παλαιᾶς Δια-
θήκης, καὶ τῶν προφητειῶν
ἐπειδὴ αὐτοὶ δέχονται τὰ βι-
βλία καὶ τὰς προφητείας αὐ-
τὰς, καθὼς καὶ ἡμεῖς.

20. Ἐρ. Τί βλέπομεν πρὸς τοῦτοίς
εἰς τὴν διασκορπὸν τῶν Ἰουδαίων;

Ἄπ. Ἐντελῶς ἐκπλήρωσιν τῶν
προφητειῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Σύνοψις τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

1. Ἐρ. Τί πρέπει νὰ ἡξεύρωμεν διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἀκριβέστερον τὴν θρησκείαν τὴν ὁποίαν κηρύττουσιν οἱ Ἀπόστολοι;

Ἄπ. Πρέπει νὰ ἡξεύρωμεν τί ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τί ὑπέσχεοντο εἰς αὐτούς.

2. Ἐρ. Τί ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι;

Ἄπ. Δύο πράγματα ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἤγουν τὸ νὰ πιστεύσωσιν καὶ νὰ μετανοήσωσιν.

3. Ἐρ. Εἰς ποῖον ἐδίδασκον τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύσωσιν;

Ἄπ. Εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

4. Ἐρ. Τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν οἱ Ἔθνικοι ἐξαιρέτως;

Ἄπ. Οἱ Ἔθνικοι ἔπρεπε ν' ἀρνηθῶσι τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ νὰ ὑποσχεθῶσι νὰ προσκυνῶσι καὶ νὰ λατρεύωσι μόνον τὸν ἀληθινὸν Θεόν.

5. Ἐρ. Τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν οἱ Ἰουδαῖοι;

Ἄπ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔπρεπε νὰ

πιστεύσωσιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτον ὁ Μεσσίας, ἤγουν ὁ μέγας λυτρωτῆς, τὸν ὁποῖον εἶχαν ὑποσχεθῆ εἰς αὐτούς οἱ προφῆται.

6. Ἐρ. Τί ἐκήρυττον οἱ Ἀπόστολοι περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

Ἄπ. Ὅτι ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ἀνθρώπους.

7. Ἐρ. Ἀπὸ ποῖον ἦλθε νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ὁ Ἰησοῦς Χριστός;

Ἄπ. Ἦλθε νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των, ἀπὸ τὴν καταδίκην καὶ ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον.

8. Ἐρ. Καὶ τί ἐπροξένησεν ὁ Χριστός εἰς ἐκείνους ὅσοι πιστεύουσιν εἰς αὐτόν;

Ἄπ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐπροξένησεν εἰς αὐτούς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κληρονομήσωσιν τὴν αἰώνιον ζωὴν.

9. Ἐρ. Ποῖον εἶναι τὸ δεύτερον, τὸ ὁποῖον ἐζήτουν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;

Ἄπ. Τὸ νὰ μετανοήσωσιν καὶ ν' ἀλλάξωσιν διαγωγὴν.

10. Ἐρ. Εἰς ποίαν κατάστασιν ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τότε;

Ἀπ. Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν κατὰ πολλὰ διεφθαρμένοι καὶ εἰς πᾶν εἶδος κακίας προσηλωμένοι.

11. Ἐρ. Ποῖα ἦσαν τὰ κυριώτερα ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ἐβασίλευον εἰς τὸν κόσμον τότε;

Ἀπ. Τὰ κυριώτερα ἁμαρτήματα ἦσαν ἡ ἀσέβεια, ἡ ἀκαθαρσία, ἡ ἀκρασία, ἡ ἀσπλαγχνία, ἡ ἀδικία, ἡ πλεονεξία, καὶ ἡ ὑπερηφανία.

12. Ἐρ. Τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν, ὅσοι ἤθελον νὰ συγκαταταγῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡγοῦν νὰ γίνωσι μέλη τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας;

Ἀπ. Ἐπρεπε ν' ἀρνηθῶσι δημοσίως ὅλα αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ νὰ ὑποσχεθῶσι νὰ ζῶσι κατὰ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ.

13. Ἐρ. Τί ὑπέσχοντο οἱ Ἀπόστολοι εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἤθελον πιστεύσει εἰς τὸν Θεὸν καὶ μετανοήσει;

Ἀπ. Οἱ Ἀπόστολοι ὑπέσχοντο εἰς αὐτοὺς δύο μεγάλας ὑποσχέσεις.

14. Ἐρ. Ποῖα ἦτον ἡ πρώτη ὑπόσχεσις;

Ἀπ. Ἡ πρώτη ὑπόσχεσις

τῶν Ἀποστόλων ἦτον, ὅτι ὁ Θεὸς ἐμελλε νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας, ὅσας εἶχον πράξει προτοῦ νὰ καλεσθῶσιν εἰς τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν.

15. Ἐρ. Ποῖα ἦτον ἡ δευτέρα ὑπόσχεσις;

Ἀπ. Ἡ δευτέρα ὑπόσχεσις ἦτον, ὅτι ὁ Θεὸς ἐμελλε νὰ τοὺς δεχθῇ εἰς τὴν διαθήκην του, καὶ νὰ δώσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴν εἰς αὐτούς.

16. Ἐρ. Πῶς ἐκυροῦντο αὐταὶ αἱ ὑποσχέσεις;

Ἀπ. Ἐκυροῦντο διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος.

17. Ἐρ. Ποίας ἀπειλᾶς ἔκαμαν οἱ Ἀπόστολοι εἰς ἐκείνους, ὅσοι δὲν ἤθελον νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν;

Ἀπ. Οἱ Ἀπόστολοι ἔλεγον εἰς αὐτούς, ὅτι ἐμελλον νὰ ἀποκλεισθῶσιν ἀπὸ τὴν σωτηρίαν, καὶ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὸν αἰώνιον θάνατον.

18. Ἐρ. Ποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ χρέος ἐκείνων, ὅσοι γυμνάζουσι τὴν θείαν αὐτὴν θρησκείαν, τὴν ὁποίαν ἐκήρυξαν οἱ Ἀπόστολοι;

Ἀπ. Τὸ χρέος τῶν ἐκείνων εἶναι νὰ ἀγαπῶσι, ἀνὰ ἡλικίαν εἰς αὐτὴν προσκολλημένους, ἀνὰ πρᾶ-

τωσιν ὅσα αὐτῇ προστάσσει.

19. Ἐρ. Καί τί κέρδος θέλομεν λάβει ἀπὸ τοῦτο;

Ἄπ. Θέλομεν ἀποκτήσει διὰ τούτου τὴν οὐράνιον δόξαν καὶ μακαριότητα.

20. Ἐρ. Πότε θέλομεν γενῆ μέτοχοι ταύτης τῆς δόξης;

Ἄπ. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν, ὅταν ἔλθῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον.

ΤΕΛΟΣ.

ΕΚΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

Γ. Π. ΜΕΜΟΥ

ΕΝ ΣΥΡΩ.

Ἄπαντα τὰ ἐν χρήσει διὰ τὰ δημοτικὰ Σχολεῖα βιβλία ἐκδοθέντα ὑφ' ἡμῶν πωλοῦνται εἰς τιμὰς συγκαταβατικωτάτας μὴ ἐπιδεχομένας συναγωνισμὸν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἔχοντες τὸ ἀποκλειστικὸν μονοπώλιον τῶν βιβλίων τῶν ἐν Ἀθήναις καταστημάτων τοῦ κ. **Ἀνέστη Κωνσταντινίδου** εἰς μεγάλην παρακαταθήκην, εὐρισκόμεθα εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν νὰ παραχωρῶμεν εἰς πάντα αἰτοῦντα οἰαδήποτε βιβλία, εὐνότερον παντὸς ἄλλου, παρέχοντες συνάμα τοῖς πελάταις ἡμῶν καὶ μεγάλας εὐκολίας εἰς τὴν πληρωμὴν.

Τιμᾶται λεπ. 25.